

Website: www.wmoadviesraadwoensdrecht.nl

Verslag van de openbare Wmo Adviesraadvergadering, gehouden op 26 januari 2023 in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Huijbergseweg 3 in Hoogerheide.

Aanwezig: zie presentielijst.

1. Opening door de voorzitter

De voorzitter heet iedereen welkom. De voorzitter geeft aan dit een bijzonder jaar te vinden, na alle perikelen rondom corona. In de afgelopen periode heeft de Wmo Adviesraad gekeken naar de toekomst en ook intern de organisatie bekeken. De raad wil eigenlijk op een andere manier advies gaan geven. Hierover is ook uitgebreid gesproken met de gemeente. Er komt dan ook een verandering aan, maar hoe dit precies wordt vormgegeven, zal in de loop van het jaar duidelijk worden.

Er is een speciaal welkom voor de heer van Toor van de ISD en voor de nieuwe leden van de Wmo Adviesraad, de heren Clarijs en de heer Aper.

2. Presentatie over de ISD door Dhr. R. van Toor directeur ISD

Waarom is de ISD uitgenodigd? Omdat er veel raakvlakken zijn met het sociaal domein. In een eerder stadium zaten de ISD en de Wmo Adviesraad al bij elkaar en een hernieuwde verbinding tussen de Cliëntenraad en de Wmo Adviesraad zou wenselijk zijn. Deze presentatie is vooral bedoeld om te laten zien wat de ISD precies doet. De heer van Toor is de directeur van de ISD, wethouder van der Beek is de bestuursvoorzitter van de ISD, samen met afgevaardigden van Steenbergen en Bergen op Zoom.

De heer van Toor dankt de voorzitter voor de uitnodiging en de introductie. Hij geeft aan dat adviesraden aan de voorkant moeten zitten maar in de praktijk vaak aan de achterkant zitten. Met de presentatie hoopt de heer van Toor iets meer duidelijkheid te geven over de ISD als organisatie.

Bij de ISD werken ongeveer 100 fte, verdeeld over 124 medewerkers. De ISD is in dienst van de gemeente Bergen op Zoom, maar actief voor Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen. Er zijn binnen de organisatie diverse vakgroepen, zoals participatie, inkomen, backoffice en beleid. Het integraal management wordt in de periode 2023/2034 heringevoerd.

Er is sprake van een gemeenschappelijke regeling en de uitvoering van de participatiewet vormt de basis. Bergen op Zoom regelt het technische deel voor de drie gemeenten voor de ISD. De heer van Toor geeft aan het fijn te vinden dat de heer van der Beek bestuursvoorzitter is. Hij vindt het fijn om een bestuurder te hebben die 'met de poten in de klei' heeft gestaan en weet hoe de wet- en regelgeving in elkaar steekt.

De participatiewet bestaat vanaf 1 januari 2015 officieel. Voorheen moesten er alleen de inkomens geregeld worden voor de bijstand. Vanaf 2015 wordt ook werk meegenomen. De ontwikkeling van inwoner naar arbeidsmarkt kwam hier dus bij. Het doel is om mensen zoveel mogelijk in eigen onderhoud te laten voorzien. Regelingen die via de ISD geregeld worden zijn de TOZO, Tonk en EET, de laatste is het meest recent, namelijk de eenmalige energietoeslag. Deze wordt ook geregeld via de ISD. De andere regelingen betroffen tijdelijke regelingen tijdens de coronacrisis. Het beheren van deze regelingen is geen gemakkelijke opgave. Het Rijk bepaalde weliswaar dat er een toeslag en tegemoetkoming moest komen, maar de diensten moesten het regelen. Het was lastig om in die periode regelingen te implementeren, want elke keer waren er weer nieuwe regels bij de regelingen. Voor nu geldt dat de EET 2022 is afgerond en in alle gemeenten is afgehandeld. Enkele aanvragen zijn afgewezen. Er komen echter nog toeslagen van 500 en 800 euro in dit jaar voor de EET.

Door al deze regelingen is de re-integratie en het ondersteunen hierbij erbij ingeschoten. 25% van de capaciteit aan personeel is alleen aan de EET opgegaan. Voor 2023 geldt dat er zoveel mogelijk ambtshalve moet worden uitgevoerd. Voor 2023 geldt verder hetzelfde percentage voor alle drie de gemeenten qua grondslag voor de toeslagen.

Vaak leven er diverse oordelen of beelden over de bijstand. Het is de vraag hoe een besluit wordt genomen en hoe je in of juist uit de bijstand komt. Volgens de cijfers groeit 35% aan het einde van de bijstand uit naar een baan. 65% stroomt uit om andere redenen, zoals AOW, overlijden, verhuizing of samenwonen. Als je geld wint, moet je dat geldbedrag eerst opmaken. Pleeg je fraude, dan krijg je ook niets meer en moet je het bovendien terug betalen. 65% van de uitkeringen die beëindigd worden, zijn dus rechtmatig om bovengenoemde redenen. Hoeveel procent gaat dan in Woensdrecht van WW naar bijstand? Dit is een beperkt percentage, namelijk in Woensdrecht en Steenberg 0% en in Bergen op Zoom 1%.

Hoe komt dat? Als je partner een baan heeft, kom je niet in de bijstand. Spaargeld moet je eerst opmaken. Als je vermogen hebt of overwaarde op je huis, moet je dat eerst opeten. De meeste mensen hebben gewoon een partner. In de bijstand zitten bijna geen WW'ers die bijstand aanvragen. Het gros van de mensen vindt bovendien tegenwoordig wel een baan.

Eigen woning betekent je huis opeten. Dat kan eventueel via een overbruggingskrediet. De bijstand is een vangnetvoorziening, een allerlaatste middel om te voorkomen dat mensen op straat komen te staan. Er zijn voorliggende voorzieningen bij onder meer de SVB en het UWV. Bij vragen kan de ISD naar mensen de juiste instanties verwijzen.

Voor de bijstand gelden wel enkele voorwaarden:

Je moet ingeschreven staan in het werkgebied, geen voorliggende voorziening hebben, geen vermogen hebben (grens is 5.555 euro per persoon. Denk hierbij aan auto/huis/bankrekening, maar ook aan kinderen) en geen partner hebben die werkt met een inkomen boven de bijstandsnorm.

Wie stroomt er in de bijstand in als het niet om WW'ers gaat? Mensen die in echtscheiding liggen, 18-jarigen die zelfstandig gaan wonen, statushouders en zzp'ers. Zij hebben geen recht op WW, dus moeten naar de bijstand.

Per jaar zijn er zo'n 1.000 aanvragen voor de bijstand.

Volgens wethouder van der Beek wordt er altijd gezegd dat als er meer uitstromen het goed gaat. Het is prachtig als mensen uitstromen, want iedere uitkering vertegenwoordigt een waarde van 18.000 euro. Maar misschien is de situatie heel anders. Vroeger werd er gesproken over schadelastbeperking. Er werden directeuren economische zaken op dit soort dossiers gezet en je moest vooral zo min mogelijk uitkeringen geven. Maar je moet inwoners zo goed mogelijk helpen. Vraagt iemand terecht een uitkering aan, dan is het een positief feit dat er een afname is, maar het criterium zou moeten zijn of je mensen op een goede manier helpt. Er zit wel een verhaal achter.

Eind 2022 werden er 239 uitkeringen verstrekt. Een voorschot hoor je binnen vier weken te doen. Bijstandsdichtheid bedraagt 1,08% in Woensdrecht.

Om te beoordelen of mensen een uitkering moeten krijgen is er door ISD en Werkplein een indeling gemaakt met A, B en C. De vraag is welk instrument je daar verder aan koppelt.

A is direct bemiddelbaar, zoals een zzp'er. Hoe je inkomen verandert is een lastige omslag. Terugval in bijstand is lastig, een uitgavenpatroon is moeilijk aan te passen. Schulden in de bijstand komen het meest voor. Wanneer men na werk in de WW of bijstand komt en uitgaven worden niet aangepast, dan leidt dat tot schulden.

B heeft enige beperkingen maar kan bemiddelbaar zijn.

C is niet bemiddelbaar, heeft geen arbeidsmarktperspectief, activering of zorg.

In percentages behoort 6,2% tot A, B 28,4% en C 64,8%, maar dit is eerder 70%. Werk is hierbij geen directe optie in de groep C. De wet zegt echter dat iedereen mee moet doen. Als je in het arbeidsproces deelneemt, heeft dat op veel zaken effect. De Sociale Dienst helpt daar ook bij mee.

Hoe wordt dit dan gedaan?

Maatwerk, waarbij gekeken wordt naar het hoogst haalbare ontwikkelen in de zin van werk, maar dit is niet altijd het hoogste haalbare. Soms is sociale activering en het oplossen van schulden het hoogst haalbare. Welke stapjes zijn er nodig om te komen tot de oplossing, dat is het hoogste haalbare. Routing is daarin het belangrijkste.

In Woensdrecht zijn er geen alternatieven nodig zoals de zoektocht naar alternatieven van Stichting Samen Werken, omdat die mensen al ingestroomd zijn via initiatieven die hier in Woensdrecht liepen. In Bergen op Zoom zijn wel alternatieven nodig, omdat dit hier niet is gegaan zoals in Woensdrecht.

Mevrouw Boschman vraagt zich af hoe het zit met inkomensadviseurs en klantadviseurs? Die heten bij de ISD klantmanagers of inkomensmanager. Je kan nu een klantmanager elk instrument laten inzetten in het kader van re-integratie.

Voorheen was de klantmanager het diagnosesysteem: kijken hoe iemand binnen kwam en op basis van dat beeld werd een diagnose gesteld. Nu is er een methodisch wetenschappelijk systeem, waar je op kunt zien waar de knelpunten zitten. Zonder sociale media en een gebrek aan verenigingen is je sociale netwerk beperkt. Terwijl dit ervoor kan zorgen dat mensen in de sociale wereld mee doen.

De heer Aper: wanneer zijn mensen welwillend? Onwelwillendheid komt bijna niet voor. Als je onzeker bent, neem je afstand, ga je in de weerstand. Van de mensen die niet willen, is er maar een heel klein percentage echt niet welwillend. Sommige zijn welwillend, maar durven niet goed. Vooral jongeren hebben weerstand. Zij zijn vanuit onzekerheid puur op hun eigen kunnen gericht. Binnen ISD is er weinig agressie tussen personeel en mensen. Als er agressie is, dan is het meestal verbaal of soms per telefoon. Onwelwillendheid komt ook deels door de houding van de ambtenaar.

Het Werkcentrum zat op Rooseveltlaan, dat is nu de Ravelstraat, bij de WVS. Er wordt onder meer gewerkt met jobcarving: in een bedrijf een functie samenstellen vanuit delen van andere functies. Ook wordt gekeken naar social return of investment: in aanbesteding staat dan bijvoorbeeld dat iets gegund wordt als je iets terug doet voor de samenleving. Er zijn nog veel meer andere initiatieven, zoals de Praktijkroute, sectorteam, of Kijk Binnen Bij Bedrijven. In totaal houden 8,5 mensen zich hiermee bezig binnen de ISD.

Ketensamenwerking: er is een samenwerkingsverband met WVS en ook diverse gemeenten werken hier samen. In 2015 stopte de voorziening. Iedereen met een blijvende beperking stapte niet automatisch mee over. WVS is goede werkgever voor diverse gemeenten, maar de participatiewet zei dat het een leer-werkbedrijf moest worden. Dit was een lastige overgang: pas in 2021 ontstond vanuit de uitvoering de toegevoegde waarde. Er zat geen initiatief van een manager bij.

Iedereen met een beschut werk-indicatie zit met een loonwaarde tussen 10 en 30%. Dan wordt deze indicatie preferent geboden door de WVS. De WVS krimpt, omdat het aantal mensen afneemt door bijvoorbeeld AOW of overlijden.

Er zijn taakstellingen afgesproken vanuit het rijk. Qua taakstellingen is er minder ruimte dan er mensen zijn die een taak nodig hebben. Nederland is een mooi land, maar de regels zijn heel streng. Heb je bijvoorbeeld een kind met beperkingen, dan zijn er diverse regelingen, zoals arbeidsmatige dagbesteding of beschut werk. Je kunt daarbij wel groeien in je baan, maar je kunt niet naar een oude regeling terug.

Werkzaamheden in de backoffice variëren sterk en er zijn dan ook diverse functies binnen de ISD actief. De informatiemanager verstrekt data aan management, deelnemende gemeenten en cliënten. Er is een projectleider voor ICT, financieel medewerkers: aan bijstand gaat er bijvoorbeeld zo'n 70 miljoen euro doorheen. Interne controle controleert personeel, doet voorwerk voor accountant en bouwt mee aan de kwaliteit. Kwaliteitsadviseurs zijn er alsmede medewerkers bezwaar en beroep, medewerkers terugvordering en verhaal, sociale rechercheurs, medewerkers administratieve handhaving, uitkering-administratie.

Sociaal rechercheurs moeten hard werken, maar doen dit met het hart op de goede plek. Ze kijken ook naar de sociale situatie.

Er komen ook veel anonieme meldingen binnen bij de medewerkers administratieve handhaving. Deze meldingen worden gecontroleerd door de medewerkers.

2300 uitkeringen worden betaald via de uitkeringenadministratie. 380 gemeenten hebben hiervoor een apart bijstandssysteem, terwijl de normen overal hetzelfde zijn. Dit geldt overigens niet voor bijzondere bijstand, dat kan lokaal besloten worden.

Zorgen voor nu zijn het ontbreken van een evenwichtige personeelsopbouw, er stromen zo'n 20 medewerkers uit, terwijl er bij de ISD veel verschillende soorten functies zijn om mensen voor te vinden.

Een uniforme werkwijze is het doel, maar dit heeft qua maatwerk wel gevolgen voor de bedrijfsvoering.

Uitdagingen voor de toekomst zijn er ook. Er lopen soms nog dingen door elkaar, ondanks een uniforme werkwijze. Er moeten sommige dingen uit elkaar gehaald worden. Denk aan de gemeenschappelijke regeling, er moet een actualisering komen, want deze is al uit 2012 afkomstig.

De presentatie is ten einde en deze wordt ook digitaal verstrekt. De voorzitter vindt het een helder verhaal. De heer van Toor vraagt zich af of het beeld van de ISD wat duidelijker is geworden. Mevrouw Overbeeke merkt op dat er wel wat verschillen zijn op financieel vlak. Er zijn allemaal aparte formulieren die mensen in moeten vullen, bijvoorbeeld voor de loonkostensubsidie, maar het UWV heeft weer een eigen systeem. Dit valt echter lastig te koppelen.

De voorzitter merkt op dat nog niet besproken is hoe de Adviesraad de verbinding met de ISD Cliëntenraad gaat vormgeven. Op een gegeven moment zullen de raden bij elkaar komen om dit te bespreken. De heer de Heer merkt op dat de ISD Cliëntenraad al samen heeft gezeten met Steenbergen en Bergen op Zoom, door de verordeningen naast elkaar te leggen evenals de taken. De ISD Cliëntenraad denkt dan een meer adviserende taak en de andere raden meer signalerend. Het hangt nog even af van hoe een en ander zich zal ontwikkelen, maar dat zal de toekomst uitwijzen.

3. Mededelingen door wethouder L. van der Beek

- Vanuit de Wmo Adviesraad is gevraagd of er Wmo-indicaties voor onbepaalde tijd zijn? Hier komt nog antwoord op vanuit de gemeente.
- De wethouder meldt dat het college de nieuwe leden heeft benoemd naar aanleiding van de voordracht door de raad. De jaarrekening is goedgekeurd.
- Het IKC in Woensdrecht is het belangrijkste dossier momenteel. Voor de kinderen moet die school er gewoon komen, want het is ook voor het dorp Woensdrecht absoluut belangrijk dat er een school staat, ook voor de sociale cohesie. De Wmo Adviesraad heeft hier al eerder een advies over gegeven. Volgens de wethouder zit iedereen wel op dezelfde lijn en moeten we gewoon

positief denken. Voor 16 februari zal de definitieve klap gegeven moeten worden na de besprekingen in de Financiële Commissie en het Debat Opinie en Samenleving. Ook de bewonersbrieven zijn bezorgd in de omgeving van de school. De hoop is dat er mogelijk voor de zomer gestart kan worden met de bouw en de school dan in oktober 2024 in gebruik kan worden genomen. Het zou fijn zijn als die maand gehaald wordt.

- Het project Wijk-GGD'er is verlengd.
- Er wordt een foto gemaakt van de leden van de Wmo Adviesraad voor gebruik op sociale media van de gemeente, ter promotie van de raad.
- Mevrouw Bogers merkt op dat er een mailtje is gestuurd met de vraag of de beleidsagenda doorgezet kan worden. Die agenda moet nog worden besproken, maar wordt dan doorgezet. De voordracht voor secretaris en het benoemen van de leden is geregeld, de voordracht voor secretaris is ter kennisgeving aangenomen. Dit mag de raad onderling beslissen.

4. Notulen openbare Wmo Adviesraad vergadering van 03-11-2022

Er zijn geen op- of aanmerkingen. De notulen worden goedgekeurd.

5. Informatiebrief Wmo Adviesraad

Met betrekking tot de onderwijscijfers merkt de voorzitter op dat het opvallend is dat het percentage schoolverlaters is gedaald. De vraag is waarom. Hier is geen onderzoek naar gedaan. Op korte termijn komt er nog een persbericht over deze cijfers. Dan worden de cijfers nader gepresenteerd. Er is geen directe verklaring voor mogelijk.

Namens de gemeenten op de Brabantse Wal is er wel recent een convenant getekend voor praktijkleerlingen en voortgezet speciaal onderwijs. Vroeger was er een naadloze aansluiting tussen praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs richting de WVS. Toen deze wetgeving in 2015 werd afgeschaft, kwamen veel jongeren thuis te zitten. Door het nieuwe convenant wordt er weer een sluitend traject opgestart, zodat jongeren toch weer aan de slag kunnen. Het is voor deze jongeren anders echt funest. De hoop is de groep schoolverlaters zo nog verder te kunnen laten dalen. De heer Soeters merkt op dat niet al deze mensen bij de WVS terecht kunnen. Dat klopt, maar het doel is wel om een sluitende aanpak te krijgen om mensen aan het werk te houden en te krijgen. De WVS kan deels voor een oplossing zorgen en voor een deel van de doelgroep iets betekenen.

6. Jaarverslag Wmo Adviesraad 2022

Het jaarverslag is opgesteld en vastgesteld. Het is ook verstuurd naar het college ter goedkeuring. Datzelfde geldt voor de begroting van 2023. Deze is al formeel vastgesteld en opgestuurd.

7. Update Wmo 3.0 en verordening 2015

Volgens mevrouw Kouters staat dit punt ook op de actiepuntenlijst. De verordening is nagenoeg klaar op drie dingen en dan komt hij naar iedereen toe.

De verordening is dan nog niet vastgesteld, maar dan kan iedereen wel dezelfde informatie zien.

8. Project eenzaamheid mevrouw Kouters met de BWI

Inmiddels zijn volgens mevrouw Kouters de eerste resultaten binnen. Per kern is er ook veel informatie, maar dat kan ze nog niet inzien. Hier is wel contact over met ICT van de BWI. Qua invullen en huisbezoeken zit het aandeel rond 11%. Het gaat redelijk goed met 75-jarigen, ze voelen zich veilig in de buurt en hebben veel sociale contacten. Wel is er sprake van een langdurig proces voor de aanvraag van Wmo, zeker als het om een korte periode gaat. De doorstroming naar een seniorenwoning is ook een klacht. De woningstichting kijkt naar de woonduur in plaats van naar de benodigde woning naar aanleiding van klachten/gezondheid.

De heer Mark Inja is uitgenodigd voor de volgende vergadering.

Wethouder van der Beek geeft aan een en ander ook teruggekoppeld te hebben gekregen. Er is de uitslag en de weg naartoe. De mensen waardeerden het heel erg dat er aandacht was voor ze en er mensen kwamen voor een interview. Al met al is het dan ook een mooi resultaat.

9. Project zorgkosten Karin Overbeeke met de BWI

Het onderzoek is uitgevoerd door Hogeschool. Zeeland. Het onderzoeksrapport is via Mark Inja en Nick Jansen verkregen en doorgenomen. Ook zijn er wat bevindingen gedaan en het is ook besproken in de besloten vergadering. Het is een leuk rapport, maar de raad wordt er niet veel wijzer van. Mevrouw Overbeeke vond het niet erg HBO-waardig. De heer Inja gaf aan er ons voordeel mee proberen te doen, maar er wordt niet echt naar Woensdrecht gekeken, terwijl dit wel de vraag was. Er zitten ook onjuistheden in. Mevrouw Overbeeke gaat nog met de heer Inja in conclaaf. De Wmo Adviesraad heeft het doorgenomen. Conclusie van de raad is volgens de voorzitter dat men teleurgesteld is in de wijze en het proces waarop het rapport tot stand is gekomen. Het is niet het meest geweldige rapport dat de raad onder ogen heeft gehad. Inhoudelijk zal de raad het met de betrokkenen bespreken. Het is jammer dat na anderhalf jaar het dit resultaat oplevert.

10. Actielijst bespreken

Alle punten zijn in bewerking en er zijn geen nieuwe punten toegevoegd.

11. Rondvraag

Mevrouw Kouters merkt op dat er veel is gesproken over 18- en 18+ in de jeugdwet. Zij vallen vaak tussen wal en schip. Hoe zit dat in de gemeente Woensdrecht? Er is in de gemeente een werkgroep 18+ tot 23-. Die zorgt ervoor dat gekeken wordt naar wat ze nodig hebben zonder dat ze in een traject worden gestopt. Het kan zijn dat niet iedereen in beeld is, bijvoorbeeld binnen Almata. Mevrouw Korstanje is hier namens de gemeente regisseur op.

Mevrouw Boschman merkt op dat zij een presentatie over Sun heeft gehouden. Is er al meer bekend over een eventuele samenwerking met Sun? De wethouder geeft aan dat er vanuit Steenberg en Bergen op Zoom

is er nog niet over uit. Daar staat het op de agenda. Vanuit de andere gemeenten is het niet als prioriteit aangegeven. Er is op dit moment geen behoefte aan. De wethouder geeft aan dit ook wel te begrijpen, omdat het voor een groot deel gedekt wordt vanuit de gemeenten zelf. Anderzijds biedt het wel degelijk kansen via alternatieve geldstromen, maar op dit moment is er geen behoefte aan.

De heer de Heer bedankt de raad voor de aanwezigheid. De presentatie van de heer van Toor is ook voor de Cliëntenraad een update over de resultaten, het toont dat er hard wordt gewerkt door de ISD. In februari is de eerste vergadering van de Cliëntenraad. Dan wordt ook besproken hoe de samenwerking met de Wmo Adviesraad verder kan worden vormgegeven.

Wethouder van der Beek vraagt aan mevrouw Kouters hoe het staat met het Dorpsplatform Hoogerheide. Volgens mevrouw Kouters gaat het zeker vorm krijgen en is binnenkort de eerste vergadering. De eerste stappen worden gezet. Mevrouw Bogers geeft aan dat nog niet alle wijken zijn gevuld. Het oude dorpsplatform moet zich ook nog uitschrijven bij de KVK, dit moet eerst geregeld worden, maar het nieuwe platform gaat in ieder geval van start.

De voorzitter geeft aan dat mevrouw Hagenaars per 1 februari de taken van mevrouw Bogers zal overnemen bij de Wmo Adviesraad. Mevrouw Bogers stopt er mee in verband met drukke werkzaamheden. De voorzitter dankt mevrouw Bogers. Mevrouw Bogers geeft aan het altijd met plezier te hebben gedaan, maar denkt dat de raad ook met mevrouw Hagenaars goed zit.

De voorzitter geeft vervolgens aan dat de heer Soeters stopt als secretaris. Hij heeft drie jaar lang de rol van secretaris vervuld op interim-basis. Ook voor de heer Soeters is er een bedankje. Per 1 februari wordt de heer Clarijs de nieuwe secretaris. De komende periode wordt benut om de overdracht tussen de heer Soeters en de heer Clarijs te regelen.

12. Sluiting

De voorzitter dankt alle aanwezigen en sluit de vergadering omstreeks 21.30 uur.

Hoogerheide, 26.01.2023

Namens de voorzitter: Dhr. J.A.B Ernst

Secretaris: Dhr. W.J. Soeters